

col·lecció lectura fàcil | 8

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
i Família

ÍNDEX

BIBLIOTECA DE CATALUNYA - DADES CIP

Pacte per a la infància a Catalunya. – (Col·lecció lectura fàcil ; 8)

I. Catalunya. Departament de Benestar Social i Família II.

Col·lecció: Col·lecció lectura fàcil ; 8

1. Infants – Protecció, assistència, etc. – Catalunya

2. Catalunya – Política social 3. Llibres de lectura fàcil

364-053.2(460.23)

351.83/.84(460.23)

Presentació	2
Pacte per a la infància a Catalunya.....	4
- Què és?	4
- Com s'ha elaborat?	5
- Com s'aplicaran les propostes?.....	5
- Com s'avaluaran?	5
- En quins principis es basa?.....	6
Participació social de la infància.....	8
De la inclusió social a la qualitat de vida: igualtat d'oportunitats.....	11
Atenció a la infància.....	14
Mitjans de comunicació.....	20
Lleis consultades.....	23

© Generalitat de Catalunya, 2015

Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència

Departament de Benestar Social i Família

Passeig de Taulat, 266-270

08019 Barcelona

Podeu consultar el text de la llicència de cessió de drets d'autor a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/legalcode.ca>

Coordinació i redacció Lectura Fàcil: Elisabet Serra (Associació Lectura Fàcil)

Els textos de Lectura Fàcil segueixen

les directrius internacionals de l'IFLA

(International Federation of Library Associations

and Institutions) quant al llenguatge, el contingut

i la forma, a fi que tothom els pugui entendre.

L'Associació Lectura Fàcil ha fet aquesta versió en Lectura Fàcil.

Primera edició: desembre 2015

Dipòsit legal: B 30044-2015

Disseny i maquetació: Martirrà Pagès

Il·lustracions: Marta Capdevila

Producció: EADOP

Tiratge: 3.000 exemplars

PRESENTACIÓ

Des del Govern de Catalunya entenem les mesures en matèria d'infància com un tema de país que exigeix el màxim consens.

Tal com estableix el Pacte per a la Infància a Catalunya, també és imprescindible la vostra participació en el disseny de les polítiques públiques.

Necessitem i volem tenir en compte les vostres opinions com a infants i adolescents.

El Pacte signat el 2013 és un document que recull el compromís de més de 70 entitats referents i de tots els partits polítics representats al Parlament de Catalunya amb l'objectiu comú d'impulsar actuacions que garanteixin el vostre benestar, la vostra qualitat de vida i reforcin el vostre paper actiu a la societat.

Els acords presos es materialitzen per mitjà del Pla d'atenció integral a la Infància i l'Adolescència i els avalua la Comissió de Seguiment del Pacte per a la Infància. Tots vosaltres hi podeu participar enviant les vostres opinions i propostes a través del Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya (cniac.bsf@gencat.cat) o bé posant-vos en contacte amb la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència.

Perquè aquest és el vostre Pacte i a vosaltres us pertoca, més que a ningú, fer-ne una avaluació constant i vetllar per al seu bon compliment.

Per part nostra donarem totes les facilitats perquè sigui així i esperem que ens guieu i ens aviseu si alguna vegada ens desviem del camí marcat.

Al capdavant és un trajecte compartit que hem de fer junts, del qual hem de gaudir i que tots volem que acabi bé.

Neus Munté i Fernández

Vicepresidenta del Govern i consellera de Benestar Social i Família

PACTE PER A LA INFÀNCIA A CATALUNYA

Què és?

És un document que recull el compromís de més de 70 entitats i organitzacions, col·legis professionals, grups parlamentaris i professionals de l'àmbit social i econòmic per impulsar polítiques que assegurin el benestar de la infància a la nostra societat.

El Pacte proposa un conjunt d'actuacions que han d'assumir tots els que l'han signat durant els pròxims anys.

Aquestes propostes es divideixen en 4 àrees:

1. Participació social de la infància
2. De la inclusió social a la qualitat de vida: igualtat d'oportunitats
3. Atenció a la infància: salut, educació i valors, i família
4. Mitjans de comunicació

Com s'ha elaborat?

Per elaborar aquest Pla, es van crear grups de treball amb representants de les institucions públiques i de les entitats socials, i amb experts i professionals.

Per assegurar que totes les persones interessades poguessin fer les seves aportacions, es va crear la bústia del Pacte i el joc del Pacte. Els infants i adolescents van poder participar-hi a través d'aquest joc interactiu. També es van fer aportacions des d'alguns consells territorials d'infància i adolescència.

Com s'aplicaran les propostes?

Els compromisos de totes les parts signants es convertiran en propostes polítiques i en mesures definides en el Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya 2015-2018.

Com s'avaluaran?

Una Comissió de Seguiment avaluarà com s'aplica el Pacte per a la Infància a Catalunya.

Les seves funcions són:

- ▶ Vetllar perquè es compleixin les propostes de les 4 àrees d'actuació del Pacte i del Pla d'atenció integral.
- ▶ Revisar el contingut del Pacte i actualitzar-lo, si és necessari.

En quins principis es basa?

Les propostes del Pacte tenen en compte els principis següents:

Els infants i els adolescents com a prioritat

Cal escoltar-vos per tenir en compte el millor per a vosaltres. Aquest principi s'ha d'aplicar en totes les polítiques i mesures que us afectin.

Atenció integral als infants

Cal impulsar polítiques que garanteixin els drets, les oportunitats i les responsabilitats de la infància. Per aconseguir-ho, les institucions, entitats i professionals encarregats del benestar dels infants han de treballar en xarxa i de manera coordinada.

Avaluació

L'avaluació serveix per saber si una actuació aconsegueix els objectius pels quals s'ha realitzat, i si cal, poder adaptar-la a les noves necessitats.

Responsabilitat compartida

És responsabilitat de tothom defensar els vostres drets. Cal promoure el compromís i la participació d'administracions, entitats i professionals dels àmbits social, econòmic, cultural i polític.

Prioritat pressupostària

Cal garantir un pressupost suficient per assegurar la inversió en infància que permeti cobrir les necessitats i el desenvolupament dels drets i les oportunitats de tots els infants i adolescents de Catalunya.

Perspectiva d'infància

Els òrgans de Govern i el Parlament tenen l'obligació de considerar sempre el benestar dels infants en les lleis i en els projectes que proposin.

1. PARTICIPACIÓ SOCIAL DE LA INFÀNCIA

Els infants i adolescents teniu uns drets reconeguts per llei i els heu de poder exercir com tots els ciutadans. Un d'aquests drets és el de la participació.

Per garantir la vostra participació, aquest Pacte proposa:

1.1 Drets i responsabilitats

- ▶ Canviar la manera de veure les relacions entre adults i infants: tenir en compte l'infant com a ciutadà amb drets, deures, responsabilitats i capacitats per exercir-los.
- ▶ Desenvolupar tots els drets de la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant a tots els àmbits de les vostres vides. Totes les administracions públiques estan obligades a garantir-los.
- ▶ Informar, sensibilitzar i comprometre els adults sobre els vostres drets i la vostra participació en els temes que us afecten.
- ▶ Formar professionals relacionats amb la infància i l'adolescència per tal que puguin aplicar la Convenció sobre els drets de l'infant.

1.2 Participació

La vostra participació social és una manera de reconèixer els infants i adolescents com un grup de persones, que compartiu uns mateixos compromisos, interessos i responsabilitats.

La vostra participació ha de ser possible des de la proximitat i en el vostre dia a dia en els diferents entorns: família, escola, temps de lleure, activitats extraescolars, associacions, barri, mitjans de comunicació o xarxes socials.

En cadascun d'aquests entorns, on participeu amb adults i altres nois i noies, es va definint i construint el vostre paper com a infants i adolescents i també com a ciutadans.

Cal doncs:

- ▶ Fomentar la vostra participació en els diferents entorns del vostre dia a dia.
- ▶ Recollir la vostra opinió i promoure la vostra participació en el disseny de les polítiques públiques.
- ▶ Promoure espais on infants i adults pugueu compartir coneixements, projectes, noves tecnologies...

1.3 Òrgans de participació infantil

- ▶ Constituir els consells de participació territorial a tots els municipis de Catalunya.
- ▶ Consolidar el Consell Nacional dels Infants i Adolescents de Catalunya (CNIAC), garantint-ne el bon funcionament i una bona representació de tots els infants i adolescents i de tots els territoris.

Els consells territorials i el CNIAC són espais de trobada, representació i participació on els infants i adolescents de Catalunya podeu reflexionar, opinar i fer propostes sobre els temes que us afecten.

1.4 Institucions col·laboradores amb la infància

- ▶ Consolidar les 3 institucions que promouen i defensen els drets dels infants a Catalunya:
  - l'Observatori dels Drets de la Infància,
  - l'adjunt del Síndic de Greuges per a la infància,
  - el procurador dels drets de l'infant per a infants tutelats.

2. DE LA INCLUSIÓ SOCIAL A LA QUALITAT DE VIDA: IGUALTAT D'OPORTUNITATS

Les polítiques i actuacions adreçades als infants i adolescents han de garantir la vostra inclusió social, qualitat de vida i igualtat d'oportunitats.

Cal el compromís de les administracions i institucions per impulsar les polítiques, els recursos i les mesures necessaris per prevenir situacions de risc i preservar el vostre benestar.

Aquest Pacte proposa les actuacions següents:

2.1 Prevenció del risc

- ▶ Reforçar el treball preventiu que permeti evitar i/o aturar les desigualtats socials.
En les actuacions de prevenció cal tenir en compte els diferents components de la situació de risc (biològics, psicològics, socials i educatius).
- ▶ Vetllar per la prevenció precoç, dels 0 als 3 anys, i millorar la detecció en les fases inicials.
- ▶ Identificar i analitzar els territoris més vulnerables i aplicar-hi plans integrals per a la infància.
- ▶ Promoure la participació de professionals, entitats i associacions en els programes de suport integral a les famílies en risc d'exclusió social.
- ▶ Garantir la igualtat d'oportunitats de tots els infants i adolescents, sigui quina sigui la vostra situació.

2.2 Infància i adolescència en situació de risc o desemparament

- ▶ Millorar el treball amb les famílies en situació de risc i/o de desemparament i oferir-los els recursos necessaris per assumir la cura dels infants o dels adolescents.
- ▶ Oferir als infants i adolescents en situació de desemparament la mesura de protecció més adequada a les seves necessitats:
  - Acolliment en la seva pròpia família extensa
  - Acolliment en una família que no és la seva
  - Acolliment en un centre residencial
  - Adopció
- ▶ Consolidar el paper dels centres escolars com a espais per relacionar-vos i aprendre, i per detectar situacions de desemparament (alumnes amb una alimentació deficient o inadequada).

2.3 Transició a la vida adulta i suport a l'autonomia personal

- ▶ Oferir el suport necessari perquè, quan siguin adults, siguin autònoms i responsables. Aquest suport ha de tenir en compte:
  - l'escolarització,
  - la incorporació al mercat de treball,
  - l'accés a l'habitatge social,
  - alternatives al consum de drogues i a les conductes delictives.

3. ATENCIÓ A LA INFÀNCIA

3.1 Salut

S'entén per salut un estat complet de benestar físic, mental i social (viure de manera autònoma, solidària i alegre) i no només la falta de malalties.

Aquest concepte positiu de salut s'ha de transmetre des de la família, els centres educatius i la comunitat.

En aquesta àrea el Pacte proposa:

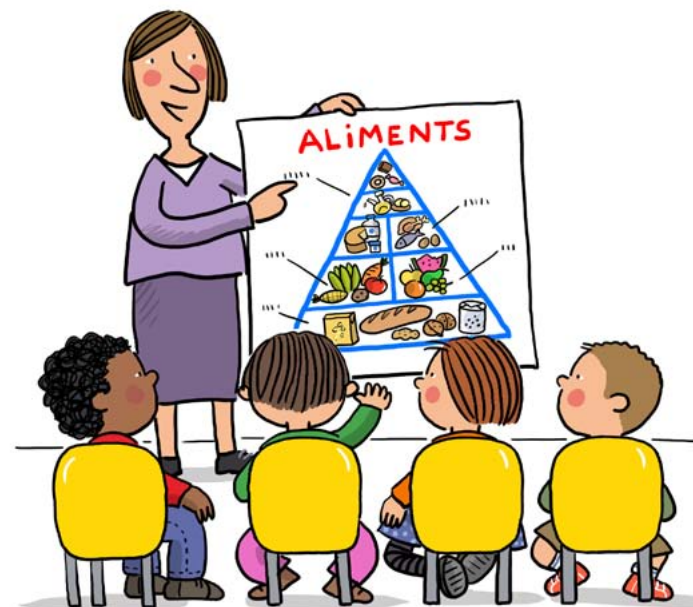
- ▶ Considerar com a dret la promoció de la salut i la prevenció de la malaltia.
- ▶ Fer programes de salut globals, que treballin la prevenció, la detecció precoç, el tractament i el seguiment més adequat a cada infant i adolescent.
- ▶ Formar en educació emocional els professionals que us atenen a vosaltres i les vostres famílies.
- ▶ Formar docents sobre els problemes de salut en la infància.
- ▶ Donar suport als infants i adolescents amb malalties cròniques o de llarga durada i a les famílies: crear centres de referència, dissenyar programes d'atenció global, garantir recursos econòmics...
- ▶ Garantir la col·laboració entre les diferents administracions per millorar els serveis d'atenció sanitària a infants i adolescents.
- ▶ Garantir l'accés dels infants amb discapacitat als serveis sanitaris i als programes educatius per assolir una vida tan autònoma com sigui possible.

3.1.1 Drogues i addiccions

- ▶ Fomentar la vostra participació en campanyes que promoguin estils de vida saludables.
- ▶ Sensibilitzar sobre els perills de les drogues.
- ▶ Oferir-vos alternatives d'oci per tal de prevenir el consum de drogues i les addiccions relacionades amb les tecnologies (ús intensiu de videojocs, Internet i xarxes socials).
- ▶ Promoure una xarxa de salut mental infantil.
- ▶ Fer complir la llei sobre la venda de begudes alcohòliques i tabac a menors d'edat.

3.1.2 Hàbits alimentaris, malalties derivades de la manca d'activitat física i trastorns de la conducta alimentària

- ▶ Oferir-vos pautes d'alimentació saludables i recomanar-vos fer exercici físic.
- ▶ Reforçar la prevenció dels trastorns alimentaris.

3.1.3 Malalties cròniques o de llarga evolució

- ▶ Potenciar l'atenció sanitària, educativa i social des de casa, sempre que sigui el millor per a l'infant i la seva família.
- ▶ Facilitar recursos per millorar la qualitat de vida dels infants i adolescents malalts en els seus domicilis, i també dels malalts crònics.
- ▶ Promoure la flexibilitat d'horaris i la conciliació familiar en el cas d'infants i adolescents amb malalties cròniques greus.

3.1.4 Infants hospitalitzats

El Pacte proposa que els infants i adolescents hospitalitzats puguin:

- ▶ Continuar estudiant durant l'estada a l'hospital o al domicili, sempre que així ho desitgen.
- ▶ Tenir accés a les tecnologies de la informació i la comunicació.
- ▶ Gaudir dels drets reconeguts a la Carta europea dels infants hospitalitzats. Es formarà el personal hospitalari sobre aquests drets.

3.1.5 Sexualitat i afectivitat

- ▶ Formar-vos sobre una sexualitat respectuosa, la prevenció de malalties de transmissió sexual i la prevenció d'abusos sexuals.

3.1.6 Maltractament a la infància i violència de gènere i familiar

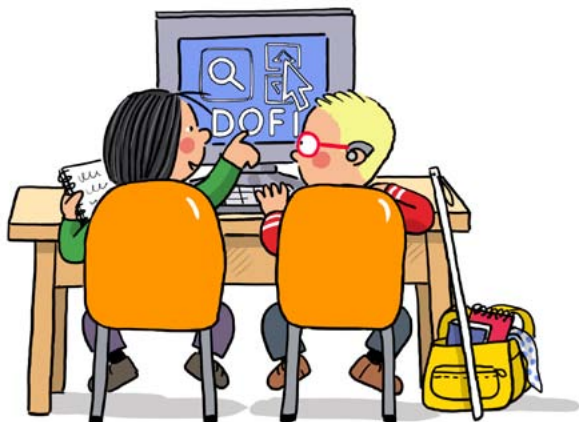
- ▶ Conscienciar els professionals i la societat perquè actuïn amb responsabilitat en casos de maltractament infantil.
- ▶ Promoure serveis de prevenció, detecció precoç i seguiment dels infants i adolescents maltractats.
- ▶ Millorar l'accés als serveis de valoració d'abús sexual infantil i al procés jurídic.
- ▶ Sensibilitzar els adolescents per prevenir la violència de gènere entre menors d'edat i la violència d'aquests envers les seves famílies.
- ▶ Donar a conèixer els casos de maltractament infantil.
- ▶ Considerar els infants víctimes directes de la violència de gènere i oferir-vos serveis de suport.

3.2 Educació i valors

El Pacte vol assegurar el vostre dret a l'educació, fomentant el lleure, el joc i la participació en activitats extraescolars, esportives, socials, culturals i artístiques.

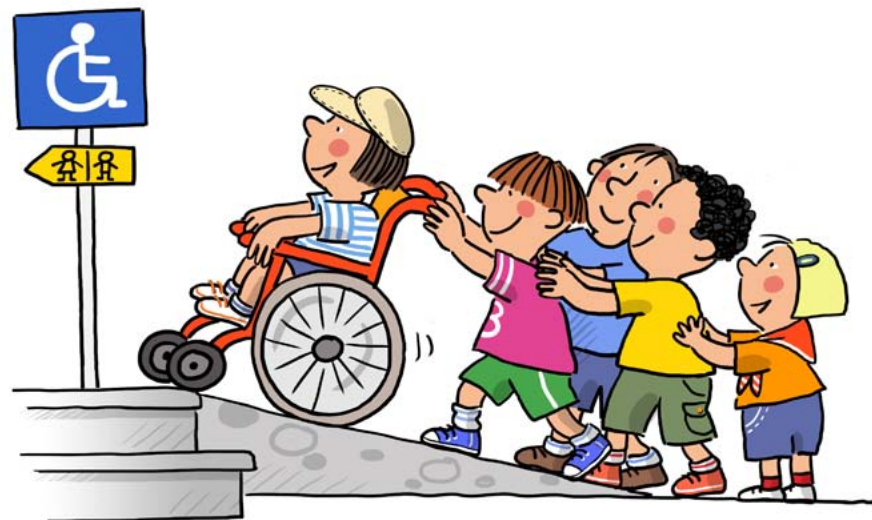
Per això, proposa:

- ▶ Promoure la vostra participació en tot el que tingui a veure amb la vostra educació.
- ▶ Promoure i vetllar per la vostra:
  - educació emocional,
  - educació en valors,
  - formació en ciutadania i convivència,
  - sensibilització sobre la pobresa, la discapacitat, la prevenció de la violència...,
  - educació sobre l'entorn natural i cultural,
  - formació en seguretat viària.
- ▶ Millorar la qualitat i la seguretat dels espais públics perquè us pugueu moure amb autonomia i responsabilitat.
- ▶ Garantir la inclusió dels infants amb discapacitat a l'escola, tenint en compte les adaptacions tècniques i comunicatives que necessiten.

Agents educatius

- ▶ Potenciar el paper socioeducatiu de les vostres famílies, dels centres educatius, de les entitats d'educació en el lleure... i reforçar el vincle entre ells. Tots són responsables del vostre procés educatiu.
- ▶ Vetllar per la qualitat de l'educació en el lleure.
- ▶ Facilitar-vos l'accés a les activitats de lleure educatiu. En aquest sentit, cal vetllar per eliminar les barreres arquitectòniques, socials, econòmiques i de comunicació.
- ▶ Formar-vos en el consum crític i responsable.
- ▶ Donar suport a les entitats que treballen al món rural.

3.3 Família

Sobre la família, el Pacte aposta per:

- ▶ Donar suport a les famílies en funció de la seva renda, i en especial a les nombroses, les monoparentals i les que estan en situació de risc.
- ▶ Potenciar una xarxa de serveis d'atenció a les famílies arreu del territori.
- ▶ Impulsar serveis d'informació, orientació i acompanyament a les famílies, que derivin a serveis especialitzats si és necessari.
- ▶ Millorar la col·laboració entre els professionals que treballen en l'educació dels infants i adolescents.
- ▶ Impulsar les relacions entre persones de diferents generacions.

- ▶ Formar els professionals en temes relacionats amb la família.
- ▶ Promoure polítiques de suport a la natalitat.
- ▶ Millorar la relació entre la família i l'escola.
- ▶ Impulsar polítiques d'habitatge en funció de les necessitats familiars.
- ▶ Fomentar deduccions fiscals i beneficis en les taxes i preus.
- ▶ Afavorir la conciliació de la vida personal, professional, familiar i escolar.
- ▶ Afavorir la responsabilitat compartida en el treball no remunerat i en la cura de la família.

4. MITJANS DE COMUNICACIÓ

Els infants i adolescents teniu dret a pensar i a expressar-vos amb llibertat i a accedir a una informació adequada amb els mateixos drets que els adults.

En aquest sentit, el Pacte proposa:

- ▶ Garantir un tractament adequat de les informacions que us afectin i vetllar per una influència positiva de la publicitat sobre els valors i el consum responsable.
- ▶ Instar a l'autoregulació dels professionals i les empreses de comunicació.
- ▶ Fomentar la igualtat d'oportunitats en l'accés als mitjans i les tecnologies de la informació.
- ▶ Formar-vos en un ús responsable dels mitjans i de les tecnologies de la informació.

Lleis consultades

Per elaborar aquest Pacte, s'han consultat les lleis següents:

- ▶ Declaració universal dels drets dels infants.
- ▶ Convenció sobre els drets de l'infant.
- ▶ Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat.
- ▶ Llei 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels infants i els adolescents.
- ▶ Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil.
- ▶ Llei 8/2002, de 27 de maig, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.
- ▶ Llei 18/2003, de 4 de juliol, de suport a les famílies.
- ▶ Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya.
- ▶ Llei 12/2009 de 10 de juliol, d'educació.
- ▶ Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de salut pública.
- ▶ Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència.

El text complet del Pacte per a la Infància a Catalunya

es pot consultar a:

- ▶ <http://benestar.gencat.cat/>

Els documents de la col·lecció “Lectura Fàcil”

es poden consultar a:

- ▶ http://benestar.gencat.cat/ca/el_departament/publicacions/

Per a més informació:

Departament de Benestar Social i Família

benestar.gencat.cat

Pacte per a la Infància a Catalunya

http://benestar.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/pacte_infancia_catalunya/

Observatori dels Drets de la Infància:

http://benestar.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/infancia_i_adolescencia/observatori_dels_drets_de_la_infancia/

Generalitat de Catalunya
**Departament de Benestar Social
i Família**

Amb la col·laboració de:

Associació Lectura Fàcil